

ČAJ

Pro chvíle pohody

ŘÍJEN 2023

Časopis Autorů Jičínska

LACRIMOSA

Popraskaný kmeň a rozviata koruna
osamelo sa v búrkovom oku vypína.

A rukami máva o pomoc.

K oblakom, k zemi, všetkými smermi.

Blesk prisvieti na rozťatú púť.

Raz zaznie v husliach, či preplaví húf.

Buď jak buď.

Janka MINEKOVÁ

205

Vážení čtenáři,

říjnový ČAJ je trochu atypický,
neboť je věnován **dvacetileté spolupráci
literárních klubů z Jičína a Martina.**

Právě v září 2003 jsme se poprvé setkali
a naše kontakty trvají stále,
jak dokazuje i letošní 19.ročník Martinské poetické jeseň.

Úvodní báseň **Lacrimosa Janky Minekové**
je z letošního sborníku MAPOJE.

Rozhovor poskytla **Martinská poetická jeseň.**
I když je to spíše vzpomínkový monolog na dvacet autorek a autorů,
kteří psali historii.

**„Těch jmen, na která jsem zapomněla je hodně,
prostě nelze vzpomenout na všechny,“** přiznává jeseň.

Reportáž z letošního ročníku ochotně poskytl **Petr Šulista.**

Nechybí ani pátá část **Vzpomínání Paměti o počátcích
organizovaného (ne zločinu) psaní na Jičínsku po roce 1990.**

Hezké podzimní dny přeje

Václav

HOST ČAJe:

20 let spolupráce se slovenským Martinem

Historie setkávání

První setkání jičínských autorů se slovenskými kolegy - Martin 2003

1. Jičínské poetické jaro – Jičín 2004
1. Martinská poetická jeseň – Martin 2004
1. Chodské poetické jaro – Domažlice 2005
2. Martinská poetická jeseň – Martin 2005
2. Chodské poetické jaro – Domažlice 2006
3. Martinská poetická jeseň – Martin 2006
2. Jičínské poetické jaro – Jičín 2007
4. Martinská poetická jeseň – Martin 2007 (Turčianské Jaseno)
3. Chodské poetické jaro – Domažlice 2008
5. Martinská poetická jeseň – Martin 2008 (Necpaly)
6. Martinská poetická jeseň – Martin 2009 (Martin)
3. Jičínské poetické jaro - Jičín 2010
7. Martinská poetická jeseň – Martin 2010 (Turčianské Jaseno)
8. Martinská poetická jeseň – Martin 2011 (Vrútky)
9. Martinská poetická jeseň – Martin 2012 (Blatnica)
10. Martinská poetická jeseň – Martin 2013 (Košťany nad Turcom)
11. Martinská poetická jeseň – Martin 2014 (Vricko)
12. Martinská poetická jeseň – Martin 2015 (Turčianské Teplice)
13. Martinská poetická jeseň – Martin 2016 (Martin)
14. Martinská poetická jeseň – Martin 2017 (Martin)
15. Martinská poetická jeseň – Martin 2018 (Turany)
16. Martinská poetická jeseň – Martin 2019 (Čremošná)
- Martinská poetická jeseň – Martin 2020 (neuskutečnila se - covid)
17. Martinská poetická jeseň – Martin 2021 (Dražkovce)
18. Martinská poetická jeseň – Martin 2022 (Vrútky)
19. Martinská poetická jeseň – Martin 2020 (Martin)

Jak to všechno začalo

Nápad na setkávání spolků přes hranice vznikl díky Bohumíru Procházce, který v roce 2003 navrhl, abychom kontaktovali literáty ze slovenského Martina, neboť města Jičín a Martin udržovaly již dlouhá léta partnerské vztahy. Na náš dopis přišla odpověď z Turčianskej knižnice v Martině, a tak jsme jeli na Slovensko. První setkání se uskutečnilo v září 2003. Z Jičína jsme se účastnili Bohumír Procházka, Monika Eberlová a

Václav Franc. Dojmy ze setkání byly jedinečné, a tak vznik nápad uspořádat v květnu 2004 Jičínské poetické jaro. Akce se uskutečnila za velkého zájmu slovenské strany a několika českých a moravských literárních klubů. Následně vznikla v září 2004 1. Martinská poetická jeseň. Na jaře roku 2005 se plamínek rozšířil do západočeských Domažlic, kde se konalo 1. Chodské poetické jaro.

Následovala další setkání (viz přehled na straně 3).

LIS VE SLOVENSKÉM MARTINĚ

V pátek 19. září 2003 se jičínský Literární spolek při Městské knihovně v Jičíně poprvé představil v zahraničí, a to v družebním Martině, kde Turčianská knižnica uspořádala setkání literárních sdružení prakticky z celého Slovenska. Vedle martinského klubu se představili literáti z Petržalky, Žiaru nad Hronom, Čadce, Liptovského Mikuláše, Žiliny, Trenčína, Trnavy, klubu filosofické fakulty z Bratislavy a někteří další autoři. Setkání uváděla vedoucí martinského klubu a pracovnice Turčianské knižnice Taťána Sivová..

Náš LIS zastupovala trojice Monika Eberlová, Bohumír Procházka a Václav Franc. V úvodním slovu jsem představil LIS a Městskou knihovnu v Jičíně, na malé výstavce se nabízely almanachy našeho klubu a další publikace jičínských autorů, po kterých se v následné přestávce jenom zaprášilo.

V další části došlo na autorské čtení. Zjistili jsme, že na Slovensku existuje mnoho talentovaných básníků a prozaiků, řada z nich vydala své první knihy a sbírky, nelze všechny vyjmenovat, a tak si dovolím alespoň jedno jméno. Andrej Šaliga, mladý slovenský básník představil sbírku *Zatmenie panny*, která získala hlavní cenu v literární soutěži RUBATO 2002 a byla za podpory Spolku slovenských spisovatelův a Ministerstva kultury SR vydána. V neformálním vystoupení se střídaly různé žánry. Vedle humornějších příspěvků zazněla i ukázka z knihy Julianny Geškové ze Žiaru nad Hronom *Nie, vojnu už nikdy nie!*.

LIS se představil kombinovaným vystoupením, po mé humorné povídce *Vynálezce*, zazněly z úst Moniky Eberlové verše členů spolku a na závěr Bohumír Procházka přenesl posluchače alespoň na okamžik do města pohádek svou moderní pohádkou o tetě Hašuše a cestě do Anglie.

V zápisníku mám celou řadu nových kontaktů, internetových adres a příslibů počínající se spolupráce přes hranice. Doufám, že slova Taťány Sivové o tom, že se musíme scházet pravidelně nevyzní do prázdna.

Slovenská strana nám podala ruku a nyní jsme na řadě my, takže doufám, že za podpory kulturních organizací Jičina se podaří v příštím roce zorganizovat podobné setkání u nás. Třeba proto, aby na Slovensku nezaměňovali Jičín s Novým Jičínem, s čímž jsme se také několikrát setkali, ale především proto, že díky literatuře můžeme mírnit některá politická rozhodnutí, která naše národy sice hranicemi rozdělila, ale neměla by nás rozdělit lidsky.

Jičínská minidelegace navštívila během svého martinského pobytu zároveň Slovenské národní muzeum Andreja Kmeťa se stálou expozicí Příroda Turce, pochopitelně jsme se prošli po pěší zóně a viděli netradiční budovu Millenia. V sobotu jsme na vlastní kůži ochutnali i martinský jarmark. Doufám, že jičínský LIS zasel na Slovensku literární semínko z něhož vyklíčí oboustranně prospěšné plody.

Václav

Táňa Sivová a Ilona Pluhařová na MAPOJi 2018.

**Těch jmen, na která jsem zapomněla je hodně,
prostě nelze vzpomenout na všechny.**

Rozhovor s Martinskou poetickou jeseňou

***Netradičně vedu rozhovor s Martinskou poetickou jeseňou. Je to neuvěřitelné, letos uplynulo dvacet let, kdy jsme se poprvé v Martině setkali, myslím jičínští a martinští autoři. Z tohoto setkání se zrodila tradice v našich městech a přátelství na celý život. Jak na tu dobu počátku vzpomínáš?**

Nerada mluvím o sobě a myslím si, že všechno záleží na lidech, a tak bych raději představila osobnosti spojené s tou dobou a krátce jejich tvorbu.

Pochopitelně musím začít od **Tat'ány Sivové**, naší „Táničky“, která vlastně dlouhá léta táhla moji organizaci.

Tat'ána SIVOVÁ ZNOVUZRODENIE

Som jako jeseň,
čo unavené telo kladie
k spanku.

I ja tak vyprahnutá
skláňám hlavu.

Kdesi v diaľke sa rodí jar.

Ale měla bych asi nejdřív představit i náš literární klub: **Literárny klub Duria** (1997) Literárny klub pri Turčianskej knižnici v Martine vznikol v júni v roku 1997. Zoskupuje tvorcov poetického i prozaického slova. Jeho poslaním je stretávanie autorov, prezentovanie a hodnotenie tvorby, stretnutia s renomovanými autormi, účasť v literárnych súťažiach a realizácia literárnych podujatí v regionálnom, národnom i medzinárodnom meradle. Dôkazom sú každoročné stretnutia literárnych klubov zo Slovenska, Česka, Maďarska i Poľska, ktoré prerástli do medzinárodného podujatia Martinská poetická jeseň. Vyhlasuje a organizuje literárnu súťaž pre základné a stredné školy o Cenu Maše Haľamovej Venujem Turcu. Členovia klubu sa zapájajú do literárnych súťaží, trom autorom vyšla samostatná zbierka poézie. Jedna z nich bola ohodnotená ako debut roka 2004. Autori publikujú v periodikách. Pravidelne vydáva almanach z tvorby účastníkov Martinskej poetickej jesene. Členovia klubu sa stretávajú raz za mesiac, termín je zverejnený na webovej stránke knižnice a na nástenkách v priestoroch knižnice. Počas prípravy literárnych podujatí, ako sú besedy s autormi, alebo hudobno-literárne popoludnia, sa členovia stretávajú častejšie.

Pochopiteľne nesmím zapomenout na tři kolegyně Táni Sivové, které se podílely hlavně na organizaci počátečních ročníků: **Marcela Kubovová** (později se vdala do Itálie), **Bibiana Melišová - Paniaková** a **Zuzana Vnučáková – Herbrychová**, která se provdala za Pavla Herbrycha, jičínského básníka právě díky našim setkáváním.

Marcela KUBOVOVÁ **XXX**

Stretli sme proroka
 Hodili jeho slová
 Na dno batoha
 Raz azda vybalíme
 Len ty ma robíš lepšou

Bibiana MELIŠOVÁ - **PANIAKOVÁ** **XXX**

Jazerom je
 Tvoja náruč
 A ja
 Sa kúpem
 V topánkach
 Desia ma črepiny
 Na tvojom dne
 Ale raz
 Potiahneš šnútku
 A ja
 Sa úplne
 Celá vyuzjem

Zuzana VNUČÁKOVÁ-HERBRYCHOVÁ
DRUHÝ LIST PÁNOVI L.

Už pár dní
si
Vás
prikladám
na ranu
tam
kdesi vnútri
A tvárim sa,
že už nebolí
Ste však ako sol'

Vzpomínám si na prvé setkanie, kde vystúpil **Andrej Šeliga**, častý účastník v počiatkoch našich setkávání. Autor legendárnej básne *Zetor; or.*

Andrej ŠELIGA
ZATMENIE PANNY

Začíname sa pómi. V stúpaní zvodných stavov
Jazyk vylupuje hlboké brýzdy bozku
Dážď sa obrátil a padá v tebe hore
Do neba Do vysokej pece

Si celá dokorán
Vosk sa topí Nalieva zrelé pečate
Do kolísky srdca Jeho krvi

Začíname sa
Je chrámová opona rozťatá mečom

Tady musím vzpomenout i na **Zuzanu Fapšovou** (později **Šeligovou**)

Zuzana FAPŠOVÁ
ZMYSEL

I.
Vonku je mozaika zložená
z neviditeľných tieňov
a zvukov,
ohromných

ako nakusnuté jablko,
a do toho počuješ
detský chichot v diaľke,
ako ti prerezáva laloky uší.
Čo má zmysel?
Špic Eiffelovky volajúci parížske holuby
rozkolísaná babka nesúca koláče
mak na ústach brata
ranný pohľad očí ktoré ešte snívajú
svetlo v bruchu na obrazovke ultrazvuku
vylupnutie plodu z ženy
dieťa schúlené do kľbka?
Má detský pohľad silu presiahnuť túto prítomnosť
alebo
oči ktoré raz zomrú skutočne uvidia

Neměli bychom zapomenout na dvě osobnosti - autory, kteří stáli u zrodu klubu Mádokýš. **Jano Cígera** a **Matheje Thomku**, prezidenta klubu.

Ján CÍGER **ZELENÉ VIANOCE**

(úryvek)

„Súdruh poručík, prišiel vám ďalekopis z okruhu. Podťte mi podpísať prevzatie,“ vyrušil ma rotný Hýsek zo štábu pluku. Stál som vo dverách pévéesky a popod fúzy som sa usmieval na vianočný smrek. Mal hádam dva a pol metra. Reťaze z farebného papiera, keksy v pozlátku, niekoľko chuchvalcov vaty a namiesto betlehema veľmi ľahko oblečená dáma. Slobodník Černý urobil sviečky - žiarovky a zrazu som mal pocit domova. Ani trochu som si nepripúšťal, že asi päťdesiat kilometrov na západ striehne zúrivy imperialista s guľometom, pripravený ma za každú cenu zlikvidovať. Kto vie, či mal tiež niekde vianočný stromček. Nechcelo sa mi ani otočiť.

Mathej THOMKA **TRŇOVOU CESTOU**

(úryvek)

“Vždy som chcel mať vlastnú trňovú korunu. Krvácať z dlaní a nôh...”
Preťrel si tvár aostala mu na nej špinavá šmuha.
“Pane,” zastonal, prichytil sa zábradlia a vstal z blata, “pane, odpusť, musím piť i zainých!”

Stál som na rohu a pochechtával sa. Slová som k jeho opileckým pohybom pridával ja. Jeto rarita, mať kňaza ožrana...
Síce autorom vyrieknutých slov som bol ja, ale on predsa len čosi hovoril.
Bolo tenezrozumiteľné a mne to nesmelo ujsť.
Málokedy vôbec vládal stáť, nieto ešte hovoriť. Ale tejto noci musel vysloviť ospravedlnia, vykriknúť prekliatia. Ťažko ale predpokladať, čo sa má stať.

Duchovným otcem setkávání je **Peter Mišák** se svými nezapomenutelnými přednáškami o literatuře a historii.

Peter MIŠÁK **DEŇ KRÁČAL DO ŠERA**

Mesiac mal dieru pod oblohou
Ukladal do nej pozostatky svetla
Končekmi prstov si náš príbeh plietla
Na jeho konci sa svet pod nami pohol

A co další bard **Peter Šrank** alias Kefo.

Peter ŠRANK **AKO PENELOPA**

Lúčenie ti ide, klobúk dolu
mávaš ako máva Penelopa
vždy keď nie sme spolu, iba holub
nosí k tebe správy v mojich stopách
keď sa mi minú všetky holuby
je čas sa vrátiť v svojej stope
privinúť splynúť skrátka poľúbiť
pevný bod v mojej Penelope
Vítanie ti ide, klobúk dolu
stískaš ako stíska Penelopa
a ja šťastný, že sme zasa spolu
naučím sa k tebe bozkom klopať

A trojice ďalších osobitých tvůrců **Pavel Urban, Pavol Garan a Rast'o Dalecký.**

Pavel URBAN
POZNANIE

v mesiaci dozrievania
sladkého hrozna
nestrácať chuť
byť človekom
občas
sa topiť vo vine
nezabudnúť
čo znamená kľáčať
pri každom zakopnutí
o pravdu

Pavol GARAN
BALADA AKO VÁŠEŇ

Zabíjaš ma s citom,
keď nič necítim –
predtým, potom, pri tom.
Zabíjaš ma s citom,
ja som medzitým...
Nerozmyslím si to.
Zabíjaš ma s citom,
keď nič necítim.

Rast'o DALECKÝ
ČAJ

studená srpcha horúci čaj
osvieži telo preberie myseľ
dúšok po dúšku ochutnávajú
čas s vôňou lásky práve prišiel

Bohužel někteří autoři již nejsou mezi námi. **Ivan M. Stuchlík** a **Otto Nedoba**, který tragicky zahynul 9.února 2007 a po sobě zanechal krásnou sbírku *Bůrkami k přístavom*.

Ivan M. STUHLÍK
VÝSTRAHA

Nepi, Jano, nepi vodu,
Voda ti je len na škodu.
Voda možno na škodu je,
Ale cirhóza je cirhóza ...!

Otto NEDOBA
BŮRKAMI K PŘÍSTAVOM

Sme smutní anjeli
Aj keď len zo zeme
Padli sme každý sám
No spolu vzlietneme

Na MAPOJ chodili i maďarští přátelé, resp. Slováci žijící v Maďarsku.
Jmenujme **Imricha Fuhla**.

Imrich FUHL
JELENLÉT

örökké lépteket hallok
a múltból a jövőbe
ez bizonyítja hogy jelen vagyok
a jelenben

Vzpomínáme spíše na ty účastníky počátečních ročníků, ale co ti novější?
Vzpomenu dvě jména **Ludovít Farkaš** a **Milan Nemček**, ředitel
Turčiankej knižnice v Martině. Vydal v roce 2012 básnickou sbírku *Pät' päť*.

Ludovít FARKAŠ
BÁSEŇ JE

chciet' pohladit'
dušu.
Väčšinou uskočí.
... a neznáša pohľad
do očí.
Len vzácne
zostane
a ticho zavrčí.

Milan NEMČEK
LAVÍNY

Na zasnežených
južných stráňach hôr
sa poobede uvoľňujú
lavíny.
Čierne diery do zimy
a pod nimi
ľahké zranenia
z ťažkého snehu.
Vyliečiť ich
si vyžiada
trpezlivú nehu.

A ta úplně současná generace je zastoupena **Lucií Makúchovou** a **Charlie Daimon**.

Lucia MAKÚCHOVÁ **HONIŤ A BÁT SA**

samovraždy sa stávajú
vraždy sa stávajú
nehody sa stávajú
deti sa stávajú
to potom človek musí vedieť žiť s tým,
čo má
s tým, ktorému práve honí pero,
aby ten niekto vystrekol a zaspal
s tým, že sa bojí výšok
pavúkov
alebo čohokoľvek ďalšieho
to potom je človek človekom
keď má tieto svoje posraté strachy
paranoje
a ktovie čo ďalšie
a keď má komu vyhoniť, aj keby len sám sebe

Charlie DAIMON **VIDÍM**

Vidím dušu unikajúcu z tvojich pľúc
Vidím obzor zastretý pavučinami
Vidím horiaci koniec sviece
Vidím moment riasočníc medúz
Vidím posledný nádych
Vidiš?
To bol ten náš.

Nechtěla bych zapomenout ani na jména
dvou recitátorů, kteří v pátečním
odpoledni dlouhá léta představovali tvorbu
účastníků **Miladu Záthureckou** a
Martina Kleina, který již bohužel také
není mezi námi.

Milada Záthurecká

Martin Klein

Ale těch jmen, na která jsem zapomněla je hodně, prostě nelze vzpomenout na všechny.

***Martinská poetická jeseň, byl to spíš monolog než dialog, ale vzpomněla jsi dvacet jmen na slovenské straně, symbolicky jako dvacet roků setkávání. A co česká strana?**

Určitě bych měla jmenovat Jiřího „George“ Figuru, bohužel už není mezi námi, Marka Velebného, Jičíňáky Bohumíra Procházku (prochora), Moniku Eberlovou, Ilonu Pluhařovou a Václava France, ale i třeba polské hosty Lucynu Przeczek-Waszkowou. V

posledních letech členy Literárního klubu Beskydy včele s Dajanou Zápalkovou, ale to bychom tady mohli být do soudného dne, takže zase někdy příště.

***A kdy bude příště?**

Na jeseň 2024 na 20.ročníku, už jsem prostě plnoletá a začala se o mě starat Danka Kapustová, která převzala péči nade mnou po Táně Sivové.

Tak „dovi“ u nás v Martině!

Děkuji za rozhovor.Václav

Martinská poetická jeseň v roce 2007.

Václav FRANC: VZPOMÍNÁNÍ
Paměti o počátcích organizovaného (ne zločinu) psaní
na Jičínsku po roce 1990.
Část 5.

Na počátku roku 1999 (10.února 1999) jsme se setkali s jičínskou autorkou knížek pro děvčata Zuzanou Francovou.

V té době Bohumír Procházka začal vydávat svoje **Prochoroviny**, které vydává dodnes.

Začal jsem vydávat v samizdatových vydáních sbírky poezie. První počín byla sbírka **Mezi stíny** Pavla Zemana a Václava France.

Na podzim 1999 vystoupil literární kroužek v rámci festivalu „Jičín– město pohádky“ v pátek 17. září na literárním večeru nazvaném podle třetího almanachu **Mýma očima**. Tento ročník pohádkového festivalu byl zasvěcen knize, a tak v jičínské knihovně v režii Josefa Horáčka za recitace Soni Koláčné a živého hudebního doprovodu zazněla tvorba členů literárního kroužku.

Bylo to velmi milé setkání a napomohlo k dalšímu poznávání se.

Na podzim jsme opět získali ocenění na soutěžích, v Nymburce obsadil Bohumír Procházka 1.místo a Václav Franc 3.místo v kategorii prózy v soutěži **Píšu, píšeš, píšeme**.

Na Mělnickém Pegasu získali ocenění Zlata Zákoutská a Václav France. Naše tvorba dosáhla určitého stupně uznání.

Pomalu se naplňovalo první desetiletí kroužku. Za deset let práce v literárním kroužku se nám podařilo dát dohromady partu lidí zajímavějších se o literaturu a kulturu obecně, informovat se navzájem o nejrůznějších akcích a soutěžích, příležitostně vydávat svoje práce, potkávat se se spoustou zajímavých lidí, a to nejen literátů. Dosáhli jsme zajímavých výsledků na literárních soutěžích, řada autorů přešla od svého původního žánru a vyzkoušela si i jinou tvorbu.

To všechno jsou úspěchy našeho kroužku a potvrzení našich snah. Někdo možná čekal, že se z nás stanou autoři, kterým během pár let vyjde několik knih. Konkurence je ale velmi tvrdá a potíže mají i renomovaní spisovatelé. Pro první desetiletí kroužku i jeho další existenci bylo rozhodující, že se v něm scházejí lidé, kteří netratili důvody a chuť něco dělat společně.

K osobnostem prvního desetiletí patřil Bohumír Procházka (proChor). Pracovník hygienické stanice, který musel po roce 1968 odejít ze školství. Podílel se na všech almanaších spolku, získal řadu ocenění na literárních

soutěžích. Bez něj byl kroužek nebyl kroužkem, neboť v prvním desetiletí to byl právě on, který výrazně formoval činnost. Publikoval dokonce už před rokem 1989 v Literárním měsíčníku, takže měl i po této stránce nejvíce zkušeností.

Dále pochopitelně pracovnice jičínské knihovny Jana Benešová, která z pozice knihovnice působila jako organizátorka a podílela se na vydání všech almanachů spolku. Na schůzky přinášela informace o akcích a soutěžích, organizovala setkání s významnými literáty a osobnostmi kultury.

V posledních letech období jsem se organizačně stále více podílel na organizaci schůzek i já. Nechci říct, že jsem se stal nepsaným vedoucím, aby to nevyznělo jako samochvála, ale moje pozice ve spolku byla stále významnější. Nebylo to proto, že by to někdo řekl, ale prostě jsem se věnoval přípravě schůzek, chystal informace o akcích a soutěžích, vydával edice a následně i časopis, který spolek prezentoval navenek.

Jestliže jsme doposud spíše hledali cesty a možnosti, tak rok 2000 byl pro kroužek zlomovým rokem. Jednak jsme se přejmenovali na Literární spolek. Jen pro pořádek uvedu, jak se měnil název kroužku či spolku. V dubnu 1990 jsme se oficiálně jmenovali Literární kroužek při Okresní knihovně v Jičíně. Po přejmenování knihovny se od 1. ledna 1998 název analogicky měnil na Literární kroužek při Městské knihovně v Jičíně.

Na jaře roku 2000 se poprvé objevuje zkratka LIS (všechna velká písmena), která označuje Literární spolek LIS při Městské knihovně v Jičíně. Literáti si nové pojmenování odsouhlasili na květnové schůzce. Podotýkám, že hlavně Petr Veselý chtěl přejmenování, neboť „kroužek“ mu připadal něco jako obrozenecký nebo dětský. Většina souhlasila, neboť při prezentaci navenek to opravdu působilo divně.

Mezi jinými navrhovanými názvy tehdy byly například RAJ – Regionální autoři Jičínska (to jsem navrhoval já), LISAJ – Literární spolek autorů Jičínska atp

Jen kosmetickou změnou pak byla o pět let později výměna velkého písmene I za malé i. Vznikl tak LiS, jak jej známe dnes, respektive Literární spolek LiS při Městské knihovně v Jičíně. A k zatím poslední změně došlo při přejmenování knihovny na Knihovnu Václava Čtvrťka v Jičíně (oficiálně v září 2006), ze kterého logicky vyplynul i současný název Literární spolek LiS při Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně.

Stojí také za připomenutí, že se změnou názvu v roce 2000 se stal spolek aktivnějším, zintenzivnil propagaci (kontakty na Slovensku, pořádání poetických setkání, internetové stránky atd.) a zvýšená výkonnost se

projevila i v dosažených úspěších při soutěžích a v neposlední řadě i na vydaných počinech jednotlivých členů.

Jestliže byly roky 1990 až 1999 spíše léty hledání, pak od roku 2000, v druhém desetiletí, jsme řadu aktivit zúročili.

Hned zkraje jubilejního roku připravil Václav Franc sborník **Deset let literárního kroužku**, který se stal vlastně kronikou mapující činnost kroužku od prvních krůčků až po konec roku 1999. V první části sborníku, faktografické, je chronologicky popsán vývoj kroužku, najdeme zde přetisky zmínek v oblastním tisku i ohlasy známých osob, recenze na vydané almanachy a další podrobnosti a zajímavosti z práce kroužku. Z velké části z něj vycházím i já při svém současném vzpomínání.

Publikace **Deset let literárního kroužku** se stala zároveň čtvrtým almanachem. Vydání financovala městská knihovna, která také umožnila její výrobu za pomoci kopírovací techniky. Vazbu provedlo jičínské knihařství z Komenského náměstí.

Na 24. dubna vycházelo desetileté výročí kroužku, ale pro představení almanachu jsme vybrali až podzimní termín. O pomoc s autorským večerem jsme požádali jako v minulém případě Josefa Horáčka z Jičína. Nesmím zapomenout ani na to, že v rámci udílení Jivínských Štefanů za kulturní činnost v regionu byl v roce 2000 náš kroužek mezi nominovanými na jednu z cen. Svoji historii začala psát i **edice Profily** založená Václavem Francem. V první polovině roku vyšly v této edici čtyři knížečky, a to Patka: **Světla na pobřeží**, Kotyzová: **Křestní jméno matka**, Franc, Beranová a Renáta Kotlářová (později Šťastná): **Jak uvádá láska** a Zeman: **Až se budu vracet**.

Činnost, nyní již spolku, se opět rozproudila s blížícím se termínem autorského večera, který se v jičínské knihovně uskutečnil 18. října 2000. Vystoupil při něm Josef Horáček a členové jeho dramatického souboru ZUŠ v Jičíně, hudební doprovod zajistili Věra Čejková a Vladimír Tauchman. V pořadu zazněla i tvorba Kamila Fouska, tělesně postiženého osmnáctiletého chlapce z Českého Krumlova, který se toho času jezdil pravidelně léčit do železnické léčebny. Nutno podotknout, že jeho citová poezie byla přínosem. V **edici Profily** vyšla následně jako pátý svazek Fouskova sbírka **Masky**.

Literární večer byl v porovnání s jinými akcemi podobného charakteru mírně nadprůměrný z hlediska návštěvnosti a diváky převážně kladně ohodnocený. O to větší překvapení nás čekalo, když jsme si v Novinách Jičínska v pátek 20. října 2000 přečetli článek Radovana Sála nazvaný **Amatérští literáti bilancovali desetileté působení svého kroužku při**

knihovně.

Myslím si, že článek nevystihoval skutečnou atmosféru večera a náš spolek i ostatní účinkující poškozoval. Mluvílo se o něm o šmíře, připadalo mi, jako by si autor článku vyřizoval účty s některými účinkujícími. V ostatních médiích (Český rozhlas Hradec Králové, jičínská regionální televize a Nové Noviny) vyznělo zpravodajství mnohem příznivěji.

Protože na další schůzce jsme se sešli až v prosinci 2000, nechťeli jsme se k tomu už vracet. Jako soukromou iniciativu v té době jsem publikoval v Nových Novinách článek **O tý kultuře**, ve, které jsem si všimal postavení amatérské kultury na okrese obecněji.

Závěr roku 2000 se zapisuje do historie spolku také tím, že jsem v listopadu vydal první číslo Kobry, tedy Kulturního občasníku regionálních autorů. Ambicí interního časopisu bylo dokumentovat činnost spolku i aktivity a názory jednotlivých členů, informovat o kulturních akcích v blízkém i vzdálenějším okolí a o literárních soutěžích, a zároveň zveřejňovat kratší ukázky z prací členů spolku a hodnocení tvorby. Kobra vychází bez přestávky do dnešních dnů a snad se jí podařilo očekávání naplnit a možná i v některých ohledech předčít.

Po „náboru“ pomocí sdělovacích prostředků jsme očekávali, jestli koncem roku zareagují noví autoři. Vedle již vzpomínaného Kamila Fouska, který se přihlásil prostřednictvím ošetřovatelky Zuzany Kynclové, mezi nás na prosincovou schůzku přišli další čtyři autoři, a to Renáta Kotlářová, Monika Eberlová, Pavel Vydra a Martin Žantovský. Šlo převážně o mladší autory, kteří zatím publikovali spíše příležitostně, případně vydali svoje práce vlastním nákladem nebo v rámci skupiny autorů. Většina z nich se výrazně zapsala do další historie spolku.

V prosinci naproti tomu nepřišel pozvaný Václav Teslík, který ale také našel cestu mezi nás později.

Ve vysílání Českého rozhlasu Hradec Králové se zásluhou redaktorky Vlad'ky Matějkové objevil v nedělním odpoledním pořadu Knihovnička i rozhovor se členy našeho spolku při křtu čtvrtého almanachu, a to 17.prosince 2000. Den po Štědrém dnu potom v pořadu Ztráty a nálezy, věnovaném tvorbě Zlaty Zákoutské, zazněly tři autorčiny povídky spojené s Vánocemi a silvestrem.

Poslední schůzka roku 2000 skončila čtením tvorby ze šuplíku nových členů, a tak jsme odcházeli s příslibem do roku 2001, do prvního roku nového tisíciletí.

MARTINSKÁ POETICKÁ JESEŇ 2023

Ve dnech 8. – 10. září proběhl na Slovensku již 19. ročník setkání literárních klubů a autorů ze Slovenska, Česka a Polska – Martinská poetická jeseň 2023, pořádaná Turčanskou knihovnou v Martině a Literárním klubem Duria za finanční pomoci Fondu na podporu umění.

Stejně jako loni, byla tato akce opět organizačně perfektně zajištěna novou metodičkou Turčanské knihovny Mgr. Dankou Kapustovou, která v této funkci vystřídala paní Taťanu Sivovou. Slavnostního programu v pátek odpoledne, představení tvorby autorů Almanachu MPJ 2023 spojené s kulturním programem, se zúčastnilo přibližně 60 účastníků. Dalšího organizovaného programu pak 40 autorů.

Prezentace vydaných publikací autorů za uplynulý rok proběhla v páteční podvečer v penzionu Černá paní, kde byli všichni ubytováni. Toto místo, jak v sobotním dopoledni sdělil ve své velmi zajímavé přednášce o Matici slovenské a rozsahu jejích aktivit v minulosti Mgr. Peter Cabadaj, sehrálo po srpnu roku 1968 velice důležitou roli, neboť se stalo jejím hlavním stanem, kde až do roku 1970 mohli v rámci časopisu Matiční čtení svobodně publikovat nejen slovenští, ale i čeští a moravští autoři. Po jeho přednášce následovalo autorské čtení, v němž autoři přednesli ukázky ze své tvorby. Odpoledne měli všichni možnost prohlédnout si muzejní zahradu Slovenského národního muzea a navštívit Národní hřbitov v Martině, kde je mimo jiné pohřben i náš významný fotograf Karel Plicka (1894 – 1987). Poté PhDr. Peter Mišák pohovořil na téma Matice slovenská dnes. Odpolední program uzavřela Tvořivá literární dílna Mgr. Marka Matušky. Po oba večery se pak, stejně jako loni, dlouho povídalo a zpívalo za kytarového doprovodu Oldřicha Svobody a Beaty Vargové Kuracinové. Zkrátka, nádherná akce, na kterou budou jistě všichni moc rádi vzpomínat.

Petr Šulista

Převzato ze stránek <https://jckos.blogspot.com/2023/09/martinska-poeticka-jesen-2023.html> se souhlasem autora.

Fotografie z akce poskytla Turčanská knihovna v Martině.

Almanach z akce najdete na <https://turcianskakniznica.sk/wp-content/uploads/2023/09/Almanach-2023-na-stranku-1.pdf> . Z něj je uveřejněna báseň Janky Minekové Lacrimosa na titulní straně.

Účastníci MAPOJe 2023.

ČAJ pro chvíle pohody

č.205, říjen 2023, ročník XXII

Vydáno 5. října 2023 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!